

Az Európai Bizottság 2010-re vonatkozó előrejelzései, az EU-ban a rendkívüli időjárás ellenére átlagosan betakarítható terményekre vonatkozóan

2010-ben a teljes gabonatermésnek meg kellene közelítenie az utolsó öt év átlagát. Míg a hektáronkénti hozam 5%-kal az átlag felett lesz, addig a teljesen megművelt területek csökkentek. Ezt a mezőgazdasági évet megjelölték, mint a rendkívül szétszórt időjárási események évét, kezdve az aszálytól az árvizekig. Azonban a rossz időjárás növényekre gyakorolt hatását az EU egyes területei ellensúlyozták más területeivel szemben. Ezt az előrejelzést, amelyet az Európai Bizottság a mai napon közzétett, a Bizottság belső tudományos szolgálatának, a Közös Kutató Központnak (KKK) az elemzésére alapozta, amely egy fejlett növény hozam előrejelzési rendszer.

Általánosságban elmondható, hogy Európa kemény telet látott, rendkívül alacsony hőmérsékletingadozásokkal decemberben, januárban, februárban és még márciusban is (pl. havazás Spanyolországban), ami késleltette, hogy elinduljon a szezon. Tavasszal és nyár elején az eső hiánya okozott gondokat az Egyesült Királyságban, Nyugat-Franciaországban, a Benelux államokban, Németország északi részein, Kelet-Lengyelországban és Görögországban. Árvizek pusztítottak Lengyelországban, Magyarországon, a Cseh Köztársaságban, Szlovákiában és Romániában. Másrészt, tavasszal bőséges és kedvező eső esett Spanyolországban és Olaszországban. Az Észak- és Közép-Franciaországban, a Benelux államokban és a Németországban, júniusban és júliusban tapasztalt rendkívül magas hőmérséklet kevés csapadékkal párosult.

Az Európai Bizottság mai napon közzétett előrejelzése az egész Európai Unió főbb növényeire ad hozambecslést, és megjelöli a feszültség feltételei által legjobban befolyásolt I területeket.

A hozam-előrejelzés a gabonafélékre (búza, árpa, kukorica, egyéb gabonafélék) **5,1 tonna hektáronként** EU-szerte, ugyanazon a szinten van, mint tavaly (+0,7%), de az elmúlt öt év átlagához képest +5,0%. Az Európai Unióban a gabonafélék teljes termesztési területe 2010-ben a becslések szerint 3%-kal csökkent 2009-hez képest.

§ Felelősségi nyilatkozat: a terméshozam-előrejelzések, statisztikai elemzések, növénytermesztési szimulációs modellezések, mért időjárási adatok, integrált használatán, valamint távérzékeléssel végzett megfigyeléseken alapul. Ők azon feltételezés alapján adják, hogy a szezon fennmaradó részében nem lépnek fel olyan további rendkívüli körülmények, amelyek hatással lennének a nyári betakarítású terményekre (kukorica, burgonya, napraforgó, cukorrépa). A legfrissebb előrejelzést július 20-án adták ki, a 2010. július 10-ig begyűjtött adatok alapján.

. Meg kell jegyezni, hogy ezek a számok csak előrejelzések ebben a szakaszban, a szemes kukoricára, burgonyára, napraforgóra és a cukorrépára, mivel a betakarítás még nem kezdődött el a főbb termelői régiókban.

Az elmúlt öt év egyes növénytermesztési adatait nézve az EU 27 tagországában, a legújabb hozam előrejelzések a következők:

Gabonafélék:

- Lágymű: 5,62 t / ha (+1,7%)
- Durumbúza: 2,97 t / ha (+0,3%)
- Árpa: 4,42 t / ha (+4,4%)
- Szemes kukorica: 7,22 t / ha (+7,7%)

Egyéb növények:

- Repcemag: 3,00 t / ha (-2,4%)
- Napraforgó: 1,80 t / ha (+7,2%)
- Burgonya: 30,10 t / ha (+6,9%)
- Cukorrépa: 65,65 t / ha (+2,3%)

A **lágymű** teljes hozama, az előrejelzések szerint meghaladja az öt év átlagát, de az előrejelzések a két nagy termeszőnél, Franciaországnál és Németországnál azt mutatják, hogy a hozamok átlag alattiak lesznek, és az is egyértelmű, hogy a tavalyi szintet nem éri el. Ezekben az országokban az utóbbi időben tapasztalt, száraz és forró feltételek megakadályozták a jobb hozamot.

Olaszország, mint a fő **durumbúza** termelő, előre jelezte, hogy szerinte egy Franciaországhoz hasonló átlagos hozama lesz. Spanyolországban, Andalúziában, túlzott esős téltől szenvedett a durumbúza, és hozam előrejelzések szerint 16%-al az átlag alatt lesz.

Az **Őszi árpa** már kevésbé érintették meg a száraz és meleg körülmények, mint a lágyműt. A két fő termelő államban, Franciaországban és Németországban, a hozam az előrejelzések szerint átlagos szintű lesz, de 4%-kal alacsonyabb a tavalyi évhez képest. Spanyolország, amely a **tavaszi árpa** termelés egy negyedét adja, az előrejelzés szerint a hozama 15%-kal meghaladja az öt éves átlagot.

Miközben az uniós gabonatermésnek el kell érnie az átlagos szintet, a KKK termés ellenőrző rendszere azonosítja az igen kritikus feltételeket (pl.: meleg és szárazság), amelyek súlyosan érintik a téli növénytermesztést Oroszországban, különösen a Volga folyó mentén.

Háttér

A mezőgazdasági szezon alatt, az Európai Bizottság Közös Kutató Központja (KKK) rendszeresen adott ki előrejelzéseket a fő termények hozamaira, és elemzéseket készített az időjárási viszonyok növénytermesztésre gyakorolt hatásairól. Ezek alapja, a műholdas távérzékelés és a matematikai modellek voltak, amelyek segítségével szimulálták a haszonnövények növekedését.

A modellek és a módszertan az alkalmazás során fogantak, próbaképpen fejlődtek és működés közben valósultak meg a KKK-ban. A termés hozam-előrejelzések, elemzések és a teljes módszertani leírás elérhetőek az alábbi internetes címeken:

<http://mars.jrc.ec.europa.eu/mars/About-us/AGRI4CAST>

<http://mars.jrc.ec.europa.eu/mars/About-us/AGRI4CAST/MARS-Bulletins-for-Europe>.

Az EU 27 tagállamai (2010. július 10-ig)					
Termények	Hozam(t/ha)				
	2009*	2010	5 év átlaga	%10/09	%10/5 év átl.
Összes gabona	5,1	5,1	4,9	0,70	5
Összes búza	5,4	5,3	5,2	-1,50	2,2
<i>Lágy búza</i>	5,7	5,6	5,5	-1,30	1,7
<i>Durum búza</i>	3,1	3,0	3,0	-3,90	0,3
Összes árpa	4,5	4,4	4,2	-0,50	4,4
<i>Tavaszi árpa</i>	3,8	3,8	3,7	0,40	4,3
<i>Őszi árpa</i>	5,4	5,3	5,1	-1,20	3,7
Szemes kukorica	6,9	7,2	6,7	5,30	7,7
Egyéb gabona félék	3,7	3,7	3,3	-0,10	4,4

Napraforgó	1,7	1,8	1,7	6,00	7,2
Repce	3,3	3,0	3,1	-8,90	-2,4
Burgonya	30,0	30,1	28,2	0,30	6,8
Cukorrépa	71,0	65,6	64,20	-7,50	2,3

Megjegyzés: A terméshozam előrejelzés országonként több mint 10 000 hektárra, a számok 100 kg-ra vannak kerekítve

* Forrás: EUROSTAT Új Cronos és az Európai Foglalkoztatási Stratégia (EES):

Utolsó frissítés 2010/08/07

(EUROSTAT FILE-ok: 2010. június 15. és 24. – Mezőgazdasági

Főigazgatóság területei: 2010/07/19)

Kelt, Kalocsa, 2010. augusztus 19.

Fordította: Csaba-Morvai Adrienn

CTOSZ főtitkári asszisztens